

Broj:01-04-26-002-14-II/06
Sarajevo, 22.11.2006. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) pod e) i članka 43. st. (2) i (3), a u svezi s člankom 4. stavak (1) pod b), Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05) i članka 193. stavak (2) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02 i 12/04), u postupku pokrenutom temeljem Zahtjeva poduzeća za proizvodnju i promet roba i usluga "Flor" d.o.o. Čelinac, sa sjedištem u Čelincu Gornjem – Babići, općina Čelinac, zastupanog po Živku Vujičiću, direktoru poduzeća, zaprimljenom pod brojem: 01-04-26-002-II/06 dana 28.03.2006. godine, a protiv Skupštine grada Banja Luka, sa sjedištem u Banja Luci, Trg Srpskih vladara broj 1., zastupane po Ljilji Dabić, tajnici Skupštine grada Banja Luka i Budimiru Balabanu, načelniku Odjela za komunalne i stambene poslove grada Banja Luka, Konkurencijsko vijeće na 36. (tridesetšestoj) sjednici održanoj dana 22.11.2006. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Utvrđuje se da Skupština grada Banja Luka, u smislu članka 2. Zakona o konkurenciji, kao organ lokalne samouprave, neposredno utječe na tržište tako što je svojom Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 02/05) omogućila vladajući položaj ODKJP "Gradsko groblje" Banja Luka, čime je u smislu članka 4. stavak (1) pod b. Zakona o konkurenciji spriječila, ograničila i narušila tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu usluga prijevoza umrlih osoba i pripreme umrlih osoba za sahranjivanje, na području grada Banja Luka.
2. Nalaže se Skupštini grada Banja Luka da u roku od 6 (šest) mjeseci od dana prijema odnosno od dana objave ovoga Rješenja, izmjeni ili ukine članak 1. Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 02/05), u cilju omogućavanja drugim gospodarskim subjektima, koji se bave pogrebnom djelatnosti, da imaju ravnopravan pristup na mjerodavno tržište usluge prijevoza umrlih osoba i pripreme umrlih osoba za sahranjivanje na području grada Banja Luka.
3. Nalaže se Skupštini grada Banja Luka, da kao dokaz o izvršenju naloga iz točke 2. ovoga Rješenja, dostavi na uvid novu ili izmjenjenu Odluku o grobljima i pogrebnoj djelatnosti.
4. Ovo Rešenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Poduzeće za proizvodnju i promet roba i usluga "Flor" d.o.o. Čelinac Gornji – Babići, općina Čelinac, zastupano po direktoru Živku Vujičiću (u daljnjem tekstu: Poduzeće «Flor»), podnijelo je dana 28.03.2006. godine, zaprimljen pod brojem: 01-04-26-002-II/06, Konkurencijskom vijeću Zahtjev za pokretanje postupka protiv Skupštine grada Banja Luka, odnosno podnesak pod nazivom Zahtjev za sprječavanje monopola učinjenog Odlukom grada Banja Luka broj: 33-3/06 od dana 14.03.2006. godine.

Konkurencijsko vijeće nije prihvatilo podnesak, kao kompletan i uredan, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona o konkurenciji, s obzirom da istim nije bilo precizirano u čemu se ogleda povreda Zakona o konkurenciji, te je dana 17.04.2006. godine, aktom broj: 01-04-26-002-1-II/06, obavijestilo njegovog Podnositelja.

Poduzeće "Flor" je dana 03.05.2006. godine dostavilo dopunu zahtjeva, broj: 40-04/06 od 26.04.2006. godine, kojim je raniji podnesak preciziran s navodom da se radi o povredi članka 4. Zakona o konkurenciji.

Dana 05.06.2006. godine pod brojem: 01-01-26-002-3-II/06, Konkurencijsko vijeće je izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog zahtjeva i dana 21.06.2006. godine, pod brojem: 01-01-26-002-5-II/06, donijelo Zaključak o pokretanju postupka, zbog povrede članka 4. stavak (1) pod b) Zakona o konkurenciji.

Podnositelj Prijave, navodi da poduzeće "Flor" obavlja djelatnosti proizvodnje pogrebne opreme i vrši pogrebne usluge, te proizvodi nadgrobne spomenike, enterijere i sve druge kamene obloge u završnim radovima u građevinarstvu, kao i da je poduzeće zbog vlastite proizvodnje i dobrog kvaliteta proizvoda, odnosno usluga na tržištu pogrebne djelatnosti veoma konkurentno. Također, podnositelj Prijave je naveo da je poduzeće "Flor" u 2002. godine na tenderu Kliničkog centra Banja Luka dobilo posao sanacije i opremanja Zavoda za patologiju, kao i tender koji je raspisalo Udruženje penzionera za izbor najpovoljnijeg ponuđača pogrebne opreme i obavljanja pogrebnih usluga za umrle članove udruženja.

Prema navodima poduzeća "Flor" Skupština grada Banja Luka je svojim odlukama, a to su Odluka o izmjeni i dopuni odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 22/04) i Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 02/05) dovela do povrede članka 4. Zakona o konkurenciji, jer se odlukama monopolski štiti ODKJP "Gradsko groblje" Banja Luka. Također, u Prijavi je navedeno, da su svi građani koji imaju potrebu za pogrebnom opremom i uslugama, primorani da to čine isključivo kod Gradskog groblja Banja Luka, po skupljim cijenama i nepovoljnijim uvjetima, jer je tržišna konkurencija u potpunosti isključena, a što je u suprotnosti s člankom 10. Zakona o konkurenciji.

Podnositelj prijave precizira da je navedenim odlukama Skupštine grada Banja Luka utvrđeno da se tijelo osobe koja umre na urbanom području grada Banja Luka mora prevesti u mrtvačnicu javnog komunalnog poduzeća i da se taj prijevoz isključivo vrši vozilom tog javnog komunalnog poduzeća.

Također, se navodi da je članak 1. Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 02/05) u suprotnosti s čl. 50., 51., 52., 53. i 54. Ustava Republike Srpske.

Konkurencijsko vijeće je dana 21.06.2006. godine, aktom broj: 01-04-26-002-9-II/06, obavijestilo Skupštinu grada Banja Luka o pokretanju postupka i uz obavještenje dostavilo Zahtjev za pokretanje postupka i Zaključak o pokretanju postupka na odgovor.

U odgovoru Skupština grada Banja Luka obrazlaže da su kao organ lokalne samouprave, Zakonom o komunalnim djelatnostima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 11/95,18/95 i 52/02) nadležni osigurati organizirano obnašanje komunalnih djelatnosti, među koje je uključena i pogrebna djelatnost i da svojim odlukama propisuju uvjete i načine njihovog obnašanja i da se za obnašanje komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti od javnog interesa općina, odnosno grad

može osnovati javno komunalno poduzeće, što je i slučaj s ODKJP "Gradsko groblje" Banja Luka. Također, navedeno je da čl. 1. i 2. st. (1), (3), (6) i (7) općini, odnosno gradu daju navedenu nadležnost, odnosno ovlaštenje. Skupština grada Banja Luka navodi da Odluka o grobljima i pogrebnoj djelatnosti opći akt lokalne zajednice i nije akt čiju ocjenu usuglašenosti s Zakonom o konkurenciji može vršiti Konkurencijsko vijeće, kao i da su za ocjenu zakonitosti odluka, kao općih akata nadležni ustavni sudovi u Bosne i Hercegovine, a u konkretnom slučaju Ustavni sud Republike Srpske.

Konkurencijsko vijeće je izvršilo analizu Prijave, odgovora na Prijavu, te dostavljenih dokaza i dana 19.07.2006. godine, u prostorijama poduzeća "Flor" i prostorijama Skupštine grada Banja Luka održalo sastanke s njihovim predstavnicima, a u svrhu pojašnjenja dostavljenih i prikupljanja novih dokaza o čemu su sačinjene službene zabilješke.

S obzirom da među suprostavljenim strankama u postupku nije sporno činjenično stanje, nego tumačenje istoga, sukladno članku 39. stavak (2) Zakona o konkurenciji Konkurencijsko vijeće je odlučilo da ne održi usmenu raspravu u ovom predmetu.

U skladu s Odlukom o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH" broj 18/06), za mjerodavno tržište u konkretnom slučaju utvrđeno je tržište usluga prijevoza umrlih osoba i pripreme umrlih osoba za sahranjivanje na području grada Banja Luka .

U daljem tijeku postupka uvidom u pribavljenu dokumentaciju Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće činjenice:

- Skupština grada Banja Luka je ovlaštena, sukladno Zakonu o komunalnim uslugama osigurati organizirano obnašanje komunalnih usluga i svojim odlukama propisati uvjete i načine njihovog obnašanja (članak 3. Zakona o komunalnim djelatnostima). Međutim, čl. 19. i 20. Zakona o komunalnim djelatnostima, na koje se grad Banja Luka pozvao prilikom donošenja sporne Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 02/05) reguliraju groblje i djelatnosti oko njega, a ne prijevoz umrlih osoba sa patologije do mrtvačnice i uslugu ležanja, odnosno opremanja umrlih osoba do sahrane.
- Zakon o konkurenciji u članku 2. stavak (1) točka b) propisuje primjenu Zakona na organe državne uprave i lokalne samouprave kada posredno ili neposredno sudjeluju ili utječu na tržište, a koja svojim djelovanjem spriječavaju, ograničavaju ili narušavaju tržišnu konkurenciju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine ili značajnijem dijelu tržišta.
- Prije donošenja sporne Odluke, odnosno preciznije članka 1., na mjerodavnom tržištu prijevoza umrlih osoba i pripreme za sahranjivanje na području grada Banja Luka, postojalo je više pogrebnih poduzeća (39) prema spisku Zavoda za patologiju, dostavljenog Gradskoj tržišnoj inspekciji Banja Luka, koja su vršila prijevoz umrlih iz Kliničkog centra Banja Luka do mjesta sahrane, a samim tim bilo je i više pogrebnih poduzeća koja su obavljala pripremu umrlih osoba za sahranjivanje.
- Poduzeće "Flor", do donošenja sporne Odluke je obavljalo djelatnost prijevoza i opremanje umrlih osoba, po cijenama i kvaliteti usluge je bilo veoma konkurentno, na tržištu pogrebnih usluga.

- Poduzeće "Flor" je upisano u sudski registar kod Osnovnog suda u Banja Luci pod brojem: U/I-1827/04 od 02.09.2004. godine i posjeduje Rješenje broj: 02/2-018-39/04 od 02.08.2004. godine općine Čelinac o ispunjenosti zakonskih uvjeta u pogledu tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja čovjekove sredine i druge propisane zakonske uvjete za obnašanje pogrebne djelatnost prijevoza i opremanja umrlih osoba.
- Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 02/05) i to članak 1. je u suprotnosti s člankom 4. stavak (1) pod b) Zakona o konkurenciji. Navedenim člankom 1. Odluke, propisano je da se tijelo umrle osobe na urbanom području grada Banja Luka, mora nakon utvrđenog uzroka smrti prevesti u mrtvačnicu javnog komunalnog poduzeća koje obavlja pogrebnu djelatnost, gdje će se nalaziti do sahrane ili prijevoza na drugo groblje i to vozilom javnog komunalnog poduzeća koje obnaša pogrebnu djelatnost. U ovom slučaju javnom komunalnom preduzeću ODKJP "Gradsko groblje" Banja Luka, čiji je osnivač grad Banja Luka ovom Odlukom koja je stupila na snagu 29.03.2005. godine, Skupština grada Banja Luka je omogućila odnosno ojačala vladajući položaj i time spriječila, ograničila i narušila konkurenciju na tržištu usluga prijevoza umrlih osoba i pripreme umrlih osoba za sahranjivanje, na području grada Banja Luka, kao mjerodavnom zemljopisnom tržištu.

U dijelu Prijave, koja se odnosi na Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 22/04), članak 6. kojim je propisano da se tijelo umrle osobe na području grada Banja Luka, nakon utvrđivanja uzroka smrti i izdavanja dozvole za sahranu mora prevesti u mrtvačnicu, gdje će se nalaziti do sahrane ili prijevoza na druga groblja, nije utvrđena povreda Zakona o konkurenciji, jer tim člankom nije propisano bilo kakvo ograničenje tržišta.

Dio prijave koji se odnosi na usklađenost Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 22/04) i Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o grobljima i pogrebnoj djelatnosti ("Službeni glasnik grada Banja Luka", broj 02/05) s Ustavom Republike Srpske, nije u nadležnosti Konkurencijskog vijeća, nego Ustavnog suda Republike Srpske.

Nakon sagledavanja svih mjerodavnih činjenica i dokaza Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u izreci ovoga Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istoga nije dozvoljena žalba. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno, objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Gordan Raspudić